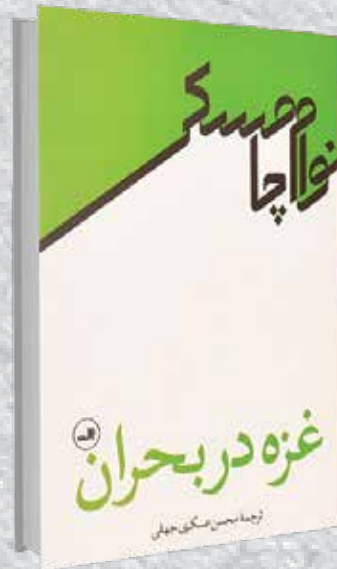

دیدگاه عامه مردم درباره حماس

«ایدئولوژی سیاسی حماس، دیدگاه عامه مردم» کتابی است نوشته میکال اروینگ یسنن؛ روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌های غربی که با همت رضا رستم‌زاده خسروشاهی و ساحله پیوند به فارسی ترجمه شده و انتشارات روایت فتح آن را سال ۱۳۹۱ ذیل شنش فصل تنظیم کرده و در ۲۹۶ صفحه به چاپ رسانده است. این اثر، پژوهشی برای واکاوی نقش حرکت مقاومت اسلامی در تحولات فلسطین است که نویسنده تلاش کرده بنیان اجتماعی و نیز ساختاری حماس برای فعالیت در نهادهای مدنی و حاکمیت فلسطین را بررسی کند. این اثر برگرفته از نگرش یسنن به هدفمندی فعالیت‌های حماس در عرصه جامعه است که باور دارد با الگوگیری از اخوانی‌های مصر است که به زعم او دستاوردی بزرگ برای آنان است. جالب است بدانید شبکه‌سازی مردمی و پویایی که در غزه وجود دارد، زمینه‌ای شده تا حماس بتواند یک تیم فوتبالی نیز شکل دهد که برای فلسطین اشغالی به میدان می‌رود. در فصل چهارم این کتاب، مصاحبه‌هایی از تحقیق میدانی اجرا شده در سال ۱۹۹۸ آمده که عملکرد حماس را در «باشگاه ورزشی جماعت اسلامی» و «دانشگاه غزه» بررسی می‌کند. همچنین گفتنی است که نویسنده اثر با وجود تلاش در رعایت اصل بی‌طرفی پژوهش خود، ناخودآگاه تحت تأثیر متفکران غربی است و به طور مثال سراغ درک مفهوم عملیات استشهادی نرفته و این جهاد تدافعی شهادت‌طلبانه داوطلبان فلسطینی را حرکت انتحاری می‌داند. اما با وجود برخی ضعف‌ها، رویکرد جدید این اثر در تحلیل اقدامات راهبردی حماس و نقش آن در تغییر وضعیت به نفع فلسطین، نقطه تمایز این اثر است که به سیاستگذاران، کنشگران و علاقه‌مندان به مسأله فلسطین و جایگاه جنبش حماس در میان توده مردم، کمک می‌کند وضعیت جامعه فلسطین اشغالی را استخراج کنند.

غزه در بحران

نوام چامسکی، فیلسوف و مورخ اجتماعی که در عرصه سیاسی نیز با چاپ آرای خود درباره مسائل مختلف جهان شهرت خاص خود را دارد، همراه با ایلان پاپه؛ تاریخ‌پژوه یهودی در سال ۲۰۱۰ کتابی را منتشر کردند که نام آن غزه در بحران یا Gaza In Crisis بود و به واکنش‌هایی که فلسطینیان پس از جنگ داشتند پرداخته است که اعتقاد دارد به مرور زمینه‌ساز نابودی اسرائیل جلعلی می‌شود. چامسکی و پاپه در این کتاب حمله اسرائیل به کشتی‌های حامل کمک بشردوستانه به غزه را در دو مصاحبه مفصل و مشترک به بحث گذاشتند و در ادامه نیز مقالاتی که هر کدام به تنهایی درباره پرداختن به بخش‌های کمتر شنیده شده و زوایای مختلف آن پرداخته است. این کتاب در ایران با ترجمه محسن عسکری در ۲۹۴ صفحه منتشر شده است. یکی از مقالات این کتاب پیرامون حمله وحشیانه نظامیان اسرائیلی به نوار غزه در دسامبر ۲۰۰۸ پرداخته که تا ژانویه ۲۰۰۹ به درازا کشید. پایان‌بندی این کتاب با آخرین نظرات چامسکی در آن روزگار پیرامون مذاکرات صلح همراه است. پاپه در جایی دیگر دلایل انکار «یوم النکت» از سوی رژیم صهیونیستی را واکاوی کرده است که این مسأله برای فهم تاریخ منازعات مردم فلسطین با اشغالگران از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. در پشت مجلد ترجمه کتاب آمده است: «باریکه غزه به لحاظ موقعیت جغرافیایی بسیار حیاتی و دریاچه ورود فلسطین به دیگر نقاط جهان بوده و هست، به همین دلیل سبک زندگی در این شهر بسیار منعطف‌تر و جهانی‌تر از دیگر بخش‌های کشور رشد کرد. البته سایر جوامعی هم که در عصر جدید در مدیترانه شرقی گذرگاه کشور خود با سایر بلادند، وضعیتی مشابه وضعیت غزه دارند و زندگی در آن شهرها سبک منعطف‌تری دارد. این منطقه به واسطه نزدیکی با دریا و برخورداری از مرز دریایی با مصر و لبنان، بسیار آباد بود و روزگار بسیار پررونقی را تجربه می‌کرد تا اینکه اجرای پروژه‌های پاکسازی نژادی اسرائیل در ۱۹۴۸ روند زندگی را در این شهر مختل کرد و در نهایت به نابودی کشاند.»